

Simulare pentru EXAMENUL DE BACALAUREAT – decembrie 2024

Proba E. c)

Varianta 1

Istorie Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; profil sportiv, toate specializările; profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericilor; profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „După ce zăbovi un timp la Roma, Traian porni cu oaste împotriva dacilor. Cugeta la cele săvârșite de aceștia și era copleșit când se gândea la sumele de bani pe care romanii trebuiau să le plătească în fiecare an. (...) Traian a ocupat munții întăriți și a găsit acolo armele și mașinile de război capturate [de la romani], precum și steagul luat de la Fuscus. (...) Decebal era gata să primească orice condiții ce i s-ar fi impus, nu fiindcă ar fi avut de gând să le încalce, ci ca să mai prindă putere, după pierderile suferite atunci; anume, să dea înapoi armele, mașinile de război și pe constructorii acestor mașini, să predea pe dezertori, să distrugă întăriturile și să se retragă din teritoriul cucerit (...). Despre toate acestea [Traian] trimise solie Senatului, pentru ca și Senatul să întărească pacea. După ce rândui acestea (...) el se întoarse în Italia.”

(Cassius Dio, *Istoria Romană - Primul război dacic al lui Traian*)

B. „Teza autohtoniei românilor se bazează pe continuitatea neîntreruptă a populației, de la geto-daci la daco-romani. În afara triburilor geto-dace care s-au supus romanilor, deci n-au fost exterminate, toponimia, hidronimia (...) Daciei romane, faptul că din provincie s-au recrutat numeroase trupe auxiliare și, îndeosebi, descoperirile arheologice dovedesc prezența neîntreruptă a autohtonilor atât în Dacia, cât și în Moesia. După anul 602, în urma micșorării numărului slavilor din nordul Dunării, raportul de forțe s-a schimbat în favoarea autohtonilor, dispunând de o organizare social-politică mai adecvată împrejurărilor istorice. În cursul conviețuirii cu slavii, daco-romanii au reușit să-i asimileze și să dea naștere românilor.”

(Al. Graur, Gh. Ștefan, *Dicționar de istorie veche a României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți, pe baza sursei A, un conducător politic roman. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la daco-romani. **2 puncte**
3. Menționați câte un spațiu istoric la care se referă sursa A, respectiv sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține rolul slavilor în etnogeneza românească. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați două aspecte ale romanității românilor în perioada postbelică. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare a izvoarelor istorice care susțin romanitatea românilor în secolul al XVIII-lea. **4 puncte**

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Regele [Carol Robert de Anjou, în 1330] a cuprins Severinul și fortăreața lui (...); Basarab a trimis, astfel, la rege o solie vrednică de toată cinstea ca să-i spună regelui: „Fiindcă voi, rege și stăpân al meu, v-ați străduit în strângerea oștirii, eu voi răsplăti osteneala voastră cu 7000 de mărci de argint și vă voi lăsa în pace Severinul, cu toate ce țin de el, pe care acum cu puterea le țineți în mâinile voastre. Pe deasupra, tributul pe care-l datorez coroanei voastre îl voi plăti, cu credință, în tot anul. Și nu mai puțin voi trimite la curtea voastră pe unul din fiii mei ca să servească pe banii mei și pe cheltuiala mea, numai să vă întoarceți îndărăt în pace (...) pentru că dacă veniți și mai mult înlăuntrul țării, nu veți putea nicidecum să [scăpați de pericol]”. Regele, auzind aceasta, cu mintea trufașă, a izbucnit față de soli cu următoarele vorbe, zicându-le: „Să spuneți așa lui Basarab, că el e păstorul oilor mele și eu, din ascunzișurile sale de barbă îl voi scoate”. [...]

Basarab a venit pe o cale cu toată oastea sa, și calea sucită și de amândouă părțile cu râpe foarte înalte, era închisă împrejur, și unde calea zisă era mai largă, acolo valahii în mai multe locuri o întăriseră cu șanțuri săpate împrejur. Iar regele și toți ai săi la așa ceva întru adevăr nu s-au gândit. Mulțimea nenumărată a valahilor, sus pe râpi alergând din toate părțile, arunca săgeți asupra oastei ungurești care era în fundul căii de drum, care însă nu ar fi trebuit numit drum, ci mai curând un fel de corabie strâmtă, unde, din pricina înghesuiei, cei mai sprinteni cai și ostași cădeau în luptă, pentru că din pricina urcușului prăpăstios din cale nu se puteau sui contra valahilor, pe nici una din râpele de pe amândouă laturile drumului; nici nu puteau merge înainte, nici nu aveau loc de fugă, fiind șanțurile săpate acolo, ci ostașii regelui erau cu totul prinși, ca niște pești în vârșă sau în mreajă.”

(Cronica pictată de la Viena)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Menționați numele regelui care a cuprins Severinul, din sursa dată.
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată.
3. Menționați domnitorul român și o acțiune diplomatică realizată de acesta, precizate în sursa dată.
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la obligațiile pe care și le asumă Basarab față de rege.
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la tactica de luptă folosită de Basarab, susținându-l cu două informații selectate din sursă.
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia au loc modificări instituționale în spațiul românesc extracarpatic în prima jumătate a secolului al XVIII-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia).

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția spațiului românesc în Evul Mediu, având în vedere:

- precizarea a două autonomii locale atestate în spațiul românesc, din secolul al XIII-lea, precum și a unei asemănări dintre acestea,
- prezentarea unei instituții centrale românești, al cărui reprezentant se va implica în relațiile internaționale, în secolele al XIV-lea - al XV-lea,
- menționarea a unei acțiuni diplomatice românești, respectiv a unei acțiuni militare românești din spațiul extracarpatic, din a doua jumătate a secolului al XV-lea,
- formularea unui punct de vedere referitor la acțiunile politice desfășurate în deceniul zece al secolului al XVI-lea a unui conducător român și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.